

ביד האויבים, והיתה בו השראת השכינה יותר מבשני מקדשות יעיי"ש]. וענין המשכן מתהלך מאוהל אל אוהל כמפורש בקרא, וזה לא נסתלק מאתנו גם בגלות, כדאמר בגמרא [מגילה כט, א] כל מקום שגלו ישראל שכינה עמהם ונתתי משכני בו, וזה עדיין עיקר קיום שלנו בגלות והתקוה לגאולה עיי"ש. וכל זאת נרמז בפסוק הנ"ל כי ענן ה' על המשכן [שזה השראת השכינה כמפורש בספורנו הנ"ל], יומם היינו בעת שאינם בגלות שהיא בחינת יום, אבל ואש תהיה לו לילה גם בגלות שהוא לילה תהיה אש ה' עמהם בו בכל מסעיהם וק"ל.

מהשגחה העליונה כמשכן, בכל מסעיהם אף בשעת מסע הגליות, חזק וחזק ונתחזק בעזרת השם בכל מיני התחזקות אכי"ר.

רמז נוסף בפסוק כי ענן ה' על המשכן בו' לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם

עוד נראה לי רמז נפלא בפסוק הנ"ל כי ענן ה' על המשכן בו' לעיני כל בית ישראל בכל מסעיהם, כי הרי"ם [מגור] בחידושיו ה' פסח [סי' תכט] הביא דידוע דבית המקדש חרב והמשכן נגנז שלא שלטה יד במעשה משה רבינו ע"ה, [וכן מבואר בספורנו סוף פקודי דהמשכן וכליו הם נצחים ולא נפלו